

พอฤทัย อดใจ 2557: ความสืบเนื่องและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวไทย
เชื้อสายโปรตุเกส: กรณีศึกษาชุมชนวัดซางตาครู้ส ย่านกุฎีจีน กรุงเทพมหานคร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ประวัติศาสตร์) สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์กนิษฐา ชิตช่าง, อ.ค. 178 หน้า

งานวิจัย เรื่อง ความสืบเนื่องและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวไทย เชื้อสาย โปรตุเกส: กรณีศึกษา
ชุมชนซางตาครู้ส ย่านกุฎีจีน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ เงื่อนไขทางสังคมที่มีผลต่อความ
สืบเนื่องและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนซางตาครู้ส จากการศึกษาพบว่า ชุมชนวัดซางตาครู้สมีความน่าสนใจในการ
เป็นกรณีศึกษา เนื่องจากเป็นชุมชนที่นำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านพิธีกรรมและวัฒนธรรม ที่โดดเด่นกว่า
ชุมชนวัดคอนเซ็ปชัน และวัดกาลหว่าร์ ทั้งนี้วัฒนธรรมของชาวชุมชนวัดซางตาครู้ส ย่านกุฎีจีน มีความสืบเนื่องและ
การเปลี่ยนแปลง ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางสังคมของประเทศไทยและสังคมโลก

เงื่อนไขทางสังคมที่ทำให้เกิดความสืบเนื่องทางวัฒนธรรมโปรตุเกสในประเทศ คือ

1. ความภาคภูมิใจของชาวโปรตุเกสในฐานะผู้รับใช้กษัตริย์ไทย ตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงยุคต้นรัตนโกสินทร์
2. การที่ศาสนาครีสต์ สามารถสร้างความเป็นศูนย์กลางของชาวไทย เชื้อสายโปรตุเกส และกลุ่มชาติพันธุ์
อื่นๆ ที่นับถือศาสนาคริสต์ ในแง่ของการสืบทอดทางพิธีกรรม เช่น พิธีถว้พระ ในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ และการปลูก
สร้างศาสนสถานให้เป็นศูนย์กลางจิตใจของชาวคริสต์ ในละแวกวัดซางตาครู้ส ย่านกุฎีจีน
3. กระแสชุมชนท้องถิ่น ตั้งแต่ทศวรรษ 2540 ทำให้เกิดการนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโปรตุเกส
ในประเทศไทยให้เด่นชัดขึ้น ในขณะเดียวกัน บริบทของสังคมโลกในช่วงเวลานี้ เกิดความพยายาม ในการค้าข้าม
พรมแดน ระหว่างทวีปยุโรปและเอเชีย ส่งผลให้ประเทศไทย และโปรตุเกส ดำเนินความสัมพันธ์ภายใต้ข้อตกลงทาง
วัฒนธรรม เพื่อเป็นการกระชับสัมพันธ์ไมตรี นำไปสู่ความร่วมมือทางการค้า

ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวโปรตุเกสในประเทศไทย ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางสังคมดังนี้

1. สภาพทางภูมิศาสตร์ประเทศไทย และพืชพันธุ์ธัญญาหารในไทย ส่งผลต่อการปรุงอาหารและ ขนมของ
ชาวโปรตุเกส ให้แตกต่างจากรูปแบบดั้งเดิมในประเทศโปรตุเกส
2. นโยบายของรัฐไทย ที่ทำให้ชาว โปรตุเกส เข้ามาอยู่ในระบบมุลนายไฟร์ ตั้งแต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์ และ
การทำให้ชาว โปรตุเกส มีสถานะเป็นพลเมืองไทย ผ่านระบบทะเบียนราษฎร การมีนามสกุลแบบไทย และอยู่ภายใต้
ระบบการศึกษาไทย
3. เงื่อนไขการปรับตัวของศาสนาคริสต์ ภายหลังการสังคายนาวาดิกัน ครั้งที่ 2 เพื่อให้ศาสนาคริสต์สามารถ
ปรับตัวให้เข้ากับสังคมท้องถิ่นไทย

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก